

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

ДО

Г-Н БОЙКО БОРИСОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПП ГЕРБ

Г-ЖА КОРНЕЛИЯ НИНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НС НА БСП

Г-Н МУСТАФА КАРАДАЙЪ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДПС

ОБЕДИНЕНИЕ „РЕФОРМАТОРСКИ БЛОК“:

Г-ЖА МЕГЛЕНА КУНЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ИС НА ДВИЖЕНИЕ БЪЛГАРИЯ
НА ГРАЖДАНИТЕ

Г-Н РАДАН КЪНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НР НА ДСБ

Г-Н БОЖИДАР ЛУКАРСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СДС

Г-Н НИКОЛАЙ НЕНЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БЗНС

ДОЦ. Д-Р ОРХАН ИСМАИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НПСД

КОАЛИЦИЯ „ОБЕДИНЕНИ ПАТРИОТИ“:

Г-Н ВАЛЕРИ СИМЕОНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПП НФСБ

Г-Н ВОЛЕН СИДЕРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПП „АТАКА“

Г-Н КРАСИМИР КАРАКАЧАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВМРО

КОПИЕ ДО:

Г-ЖА МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-ЖА ЗОРНИЦА РУСИНОВА
МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА

Г-Н ЦВЕТАН ВАСЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АГЕНЦИЯТА ЗА
СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ

Г-ЖА ОФЕЛИЯ КЪНЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА
ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

Уважаеми дами и господа,

Обръщаме се към Вас по повод нашумелият в медиите и публичното пространство случай на майката от Сливен, чиито деца бяха отнети поради не добри условия на живот. Считаме за недопустимо в държава - членка на Европейския съюз, деца да бъдат разделяни от родителите си поради бедност!

В същото време, от проучване на наши колеги, представители на организации – членове на Национална мрежа за децата разбираме, че майката е израснала в системата на грижи и от 2014 г. и в отдел „Закрила на детето“ е отворен случай за нейната подкрепа като възрастен. По информация на колегите, случаят е комплексен и не е свързан само с фактора бедност.

Според нас, повечето от случаите, по които работят социалните работници в системата за закрила са именно такива и този случай не е изключение, а е показателен за острата нужда от повишаване на ефективността на системата и на създаването на ефективни и устойчиви решения в борбата с бедността и социалното изключване.

В началото на юни тази година, Национална мрежа за децата се обърна към премиера Борисов и отговорните институции, за да изрази своето **безпокойство по повод продължаващите с години нерешени спешни въпроси, свързани със закрилата и правата на децата в България** и системният регрес, който се отразява най-вече върху децата и техните родители.

Сред проблемите, които открояваме като най-съществени, са продължаващата с годините **висока натовареност на работещите** в системата за закрила, **липсата на изисквания за специализирано висше образование и професионални стандарти, качествена подготовка и последващи обучения, мониторинг, супервизия** и други. Продължава и **дублирането на роли и отговорности между Агенцията за социално подпомагане и Държавната агенция за закрила на детето**, което не само не е ефективно в условията на ограничени финансови ресурси в държавата, но и води до размиване на отговорности при решаване на конкретни казуси, мониторинга и контрола на работещите в отделите “Закрила на детето” по места.

Детските политики и правата на децата са тема, която изисква **интегрирана комплексна политика** и решения на съществуващите и нетърпящи отлагане проблеми като детската бедност, възприемане на семейно-ориентиран подход към подкрепата за децата и родителите, развиване на услуги и въвеждане на стандарти за ранно детско развитие, продължаване и развиване на процеса на деинституционализация и други.

Един от ключовите фактори за намирането на решение за борба с бедността е **въвеждането на цялостен подход за подкрепа на детето и семейството**, чрез обвързване на социалните плащания

със социална работа. Подкрепата, основаваща се предимно през парично подпомагане – социални помощи и социални плащания – е недостатъчна и често пъти, закъсняла, като на практика много често не успява да подкрепи семейството по адекватен начин. Помощите следва да се отпускат след индивидуална оценка на конкретната ситуация на семейството, която да разглежда не само доходите на родителите, посещението на задължителна предучилищна подготовка и др., а и всички останали фактори, обуславящи възможността на семейството да полага грижи за децата си.

Практическата работа по закрила на детето е затруднена и от **недобрата координация и сътрудничество** между различните органи, които имат отношение към закрилата на детето. Координационният механизъм за деца в риск и жертви на насилие не е законово регламентиран и често отговорните институции не сигнализират органите по закрила за конкретни случаи включително и с деца, пострадали от престъпления.

През последните години, държавата предприе редица действия за подобряване живота на уязвимите деца, но за съжаление превенцията и **подкрепата на родителите и семействата все още не са във фокуса на политиките, програмите и интервенциите** – примери за това са Националната стратегия за детето, Закона за закрила на детето, методологията за работа по случай, в която водещият социален работник е по местоживее на детето, а не на семейството и др.

Благосъстоянието на детето е в пряка връзка с благосъстоянието на семейството. Липсата на адекватна подкрепа за родителите и семейства в риск се свързва с по-лоши здравни и образователни показатели, по-висок риск от поведенчески и емоционални проблеми в зрялата възраст, злоупотреба с вещества, престъпност и други предизвикателства, всяко от които носи сериозни обществени последици и разходи.

В тази връзка, обръщаме се към Вас с призив за **преосмисляне на политиките и практиките за децата в България и обвързването им с ефективна подкрепа към родителите и семействата** като това следва да се случи както на ниво стратегически и програмни документи – Национална стратегия за детето и семейството, Национална програма¹ за подкрепа на детето и семейството, така и по отношение на законодателната рамка – напр. чрез приемане на нов Закон за повишаване благосъстоянието на детето и/или семейството – и промяна на методиките и стандартите за работа с деца и семейства.

Ние вярваме, че инвестирането в децата и родителите е не по-малко важно от инвестирането в икономиката. Инвестициите в децата, особено в ранното детско развитие, са с много по-висока обществена възвращаемост от инвестициите в повечето други сфери. Подкрепата към родителите и семействата помага на децата да постигнат по-добри резултати, защитават човешките права и спестяват ценни ресурси за цялото общество!

С уважение,

Георги Богданов
Изпълнителен директор
Национална мрежа за децата

---

¹ Към настоящия момент се нарича Национална програма за закрила на детето, изготвя се годишно и операционализира Националната стратегия за детето.